

שְׁלַח לַחֲמֹךְ

פְּרָשֶׁת מִשְׁפָּטִים | תשפ"ד

בצדקה טכנוני

גליון 308

סיפור לשבת

"לְכַלְבֵּי תַשְׁלִיכוּן אֹתוֹ" (כב, ו)

משכיל עז פנים בא פעם אל הגאון רבי אברהם בורשטיין, בעל ה"אבני נזר" מסוכוצוב, ובפיו בקשה: אם יבואו לפני הרב עם עוף או בשר בקר שיש ספק בכשרותם והרב יבדוק ויטריף את הבשר אנא שלחוהו אלי... אני אוכל אותו. אינך הראשון המבקש זאת, אמר הרבי - כבר קדמוך. מי הקדימיני? תמה המשכיל. אספר לך מעשה שהיה, אמר הרבי: כאשר באו משה ואהרון אל בית פרעה, עמדו בשער הארמון כלבים עזי נפש שהגנו על הפתח ולא נתנו לאיש להיכנס. פרעה - כך טענו הכלבים - נתן לנו את מזוננו ומתפקידנו להגן עליו. לא ניתן לכם להכנס. אמר להם משה רבינו: אינכם יודעים שפרעה אוכל את הבשר המובחר ואילו לכם הוא משליך את הפסולת... לעומת זאת אנו, הקדוש ברוך הוא עומד להוציאנו ממצרים ולתת לנו את התורה שם נאמר שכל נבלה וטריפה, אפילו אם המדובר בבשר משובח ביותר: "לכלב תשליכון אותו".

שמעו הכלבים את הטענה והניחו להם להכנס. ואכן כעבור זמן לא רב יצאו ישראל ממצרים והתקיימה ההבטחה שהובטחה לכלבים ובני ישראל נצטוו "לכלב תשליכון אותו". עברו שנים המשיך בעל ה"אבני נזר" בסיפורו וקמו דור חדש של משכילים מזולזלים בתורה ובמצוות והחלו הם לאכול נבלות וטריפות...

תבעו אותם הכלבים לדין. נעמד נציג המשכילים וטען: בתורה לא נאמר שיש להשליך את הנבילות לכלב ההולך על ארבע דווקא... ישנם גם הולכי על שתיים שאין הם טובים מן הכלב בהרבה... אכן כן השיב נציג הכלבים באמת אין כל הבדל אולם אנו זכינו בבשר משום שלא חרצנו לשון כלפי בני ישראל, ואילו אתם המשכילים אינכם חדלים לחרוץ לשון... בכל עת הנכם פוערים את פיכם נגד שומרי התורה והמצוות, ומדוע זה מגיע לכם לקבל את בשר הנבילות והטריפות...? שמע המשכיל את דברי הרבי ועזב בבושת פנים.

"טְרָפָה לֹא תֹאכְלוּ" (כב, ז)

הגאון הרב ברייש מציריך סיפר על יהודי חרדי שנסע לבנו המתגורר בארה"ב והחל לשהות שם באיטליז של הבן.

לפתע קיבל הרב ידיעה, שהיהודי הוא גזז את זקנו ופיאותיו, וללא כל סיבה הגיונית הנראית לעין. שיגר לו מכתב ושאלו כיצד עשה כדבר הזה לגלח מעל עצמו את הסימנים היהודיים המובהקים המלווים את עמנו מזה אלפי שנה, אבל למרבה הפלא הייתה ליהודי זה תשובה לעניין.

הגעתיו לאמריקה לאחר פטירת אשתי - השיב לרב ברייש - ואני משתכן כאן אצל בני שהוא בעליו של האיטליז בו אני נמצא. והנה, זמן קצר לאחר שהחילותי להימצא כמקום, שמתי אל ליבי שבני הציב אותי בכוונה באיטליז זה על תקן של 'משיגח כשרות', ואולי אף יותר מזה, דהיינו שהזקן והפיאות שלי מהוות עבורו הכשר מצוין, שהרי כאשר נכנסים לכאן יהודים ורואים אדם כמוני, הם בטוחים שכל הבשר הנכנס לאיטליז הוא כשר למהדרין מן המהדרין, בעוד שאני יודע שאין המצב כך, ואז עשיתי חשבון פשוט, לעזוב את האיטליז אינני יכול, כי הרי אני זקוק לבני, אבל את הזקן והפיאות אני יכול להסיר מעליי כדי שלא אהיה מכשול לרבים..."

{ סיפורי צדיקים }

הפלא ופלא

אוצר בלום של פלאי פלאות מגנזי קדם

אות א' אכילה; שתייה

עד גיל ארבעים - האכילה מועילה לאדם. למעלה מגיל זה - השתייה מועילה לו. רמז לדבר: הפסוק הארבעים בתורה הוא (בראשית ב, ט): "וטוב למאכל", ואילו הפסוק הארבעים ואחד הוא: "ונהר יוצא מעדן להשקות".

ההבדל מאכילה, שכמות האוכל הממלא את הכוס היא הגורמת להרגשת השביעה, השתייה אינה כן. הרויה אינה נגרמת כתוצאה ממילוי הכוס, אלא כתוצאה ממילוי הגרון. כלומר, הלגימות הגדולות והגסות הממלאות את הגרון - הן המביאות את הרגשת הרויה. כן מבואר במסכת סוכה (מט, ב): "כי שבע איניש חמרא - מגרוניה שבע".

אדם שאוכל או שותה וקם ממקומו מיד לאחר מכן - מביא על עצמו חולאים רעים וקשים. לכן, בגמר האכילה או השתייה יישב במקומו וימתין כשיעור ברכה אחרונה של אותה אכילה או שתייה שאכל ושתה. כיצד? מי שאכל לחם - ישנה במקומו כשיעור זמן של ברכת המזון. אם אכל מיני מזונות - ישנה כשיעור ברכת מעין שלוש. אם שתה מים וכדומה - ישנה במקומו כשיעור ברכת בורא נפשות. כן מבואר במסכת שבת (דף כט, ב): "חמשה דברים קרובים למיתה יותר מן החיים, ואלו הן: אכל ועמד (מיד), קודם ששהה מעט), שתה ועמד וכי"; וביאר ה"בן איש חי" (שנה א, בהר, אות יא), ששיעור ההמתנה הוא כשיעור ברכה אחרונה של הדבר שאכל ושתה.

אכילה גסה

לא רק מאכלים טמאים מטמטמים את לבו של אדם, אלא אף מאכלים טהורים וכשרים למהדרין, אם הם נאכלים עד כדי אכילה גסה - הרי הם גורמים לטמטום הלב. כן מבואר בספר "תורת מהרי"ץ" (פרשת בהעלותך).

רוב החולאים נגרמים מריבוי אכילה ומחוסר התעמלות. כן מבואר בספר "שבילי אמונה" (הנתיב הרביעי): "רוב מה שיתחדש החולי הוא, כשהתמיד החולה המנוחה, ורפיון ההתעמלות, עם ריבוי מאכל ומשתה, וזה כי אלו הדברים יוולדו מהם מותרות בגוף". כל המרבה באכילה מקצר את חייו. כן מבואר בספר "דעת שלום" (בראשית): "האכילה היא סיבת מיתה הטבעית, וכל המרבה באכילה מקצר ימיו רח"ל, כידוע בחכמת הרפואה; ורופא אחד אמר: בני אדם חופרים קבריהם בשיניהם, והה"ק רבי פנחס מקאריץ אמר: מיעוט אכילה טוב לאריכות ימים. לכן אוכלי המן במדבר לא מתו מיתה טבעית, ובזה ניחא תמימת הרמב"ן (פרשת נשא), שתמה: איך לא מת מישראל ע"ש, ובה מיושב".

ר"ת	יציאה	כניסה	יחידים
18:37	17:58	16:44	ירושלים
18:34	17:59	17:00	תל אביב
18:35	17:57	16:52	חיפה
18:38	18:00	17:03	באר שבע

ספר פסקי בן איש חי | הלכות שבת

סימן שי"ח

דין המבשל בשבת - הנאה ממעשה שבת

שאלה. מי שנתלכלכה מטפחתו בשבת באיזה לכלוך וכבסה בשבת במזיד, אם נאסרה לו המטפחת לעולם כדין המבשל בשבת דאסור לו לעולם, ואם תרצה לומר דנאסרה, אם יש לה תיקון להשתמש בה או לא. תשובה. אף על גב דמיה ד"ל קניט דין זה גבי בישול, הוא הדין לשאר מלאכות אם עשה במזיד אסור לו לעולם. וכן הוא הדין במטפחת שכבסה שדעתו להסיר ממנה אותו לכלוך לעולם כדי להשתמש בה לעולם, ראוי לקנסו שלא ישתמש בה אחר הכבוס, כי הכבוס אהני ליה להשתמש בה, לכן לא ישתמש בה. ומה ששאלתם אם יש לזה תיקון, נראה אף על גב דאפשר שישחור וילכלך אותה ויכבסה בחול דנמצא לא נהנה ממעשה שבת, אלא כפי"ק רב פעלים ישאלתי שאלה כזאת בדין בוור, והעליתי דאפילו אם חזר ועירב הפסולת לא יוכל לברור כדרכו דאסרינן ליה הכל מדין קנס ע"ש. וכן הענין כאן, דאסרינן לה לעולם מדין קנס בשביל שעשה במטפחת זו מלאכה בשבת.

אם עבר וביור במזיד בשבת בידי פסולת מתוך אוכל, או שביור אוכל מתוך פסולת בנפה ובכברה ועביד איסורא, הרי זה אסור לעולם משום דנהנה ממלאכת שבת כדין המבשל בשבת. אך נסתפקתי אם זה אשר ביור באיסור, חזר ועירב האוכל עם הפסולת כמו שהיה קודם שביור, אם שרי

לברור מחדש עתה בשבת מן התערובת הזאת אוכל מתוך פסולת ביורו כדי לאכול לאחר, כיון דבטלו מעשיו הראשונים דעביד באיסור. ונראה אף על פי שחזר ונתערב ובטלו מעשיו, אסור לאכול ממנו בדרך היתר בו ביום דקניטין ליה. כבומר שהישראל עשה המלאכה, הדין הוא אם לא חזר ועירבם דאסור לו לעולם כדין המבשל בשבת דאסור לו לעולם, להכי אפילו אם חזר ועירב הפסולת עם האוכל דלא אהנו מעשיו, אסרינן ליה לעולם מדין קנס.

בנוטע בשבת תנן יעקר, ומשמע דאחר כך יחזור לנוטעה מחדש ולא אסרינן ליה גוף הנטיעה, דאם נטע אותה אחר שעקרה פנים חדשות באו לכאן, יען כי קודם שנטעה באיסור היה החלק הזה תלוש וגלוי, ומעשה האיסור שלו היה שהטמינו ותחבו בארץ וכסהו בעפר, ואחר שעקרו חזר להיות תלוש, וזה החלק שנעשה בו האיסור נשתנה, שבעת האיסור היה טמון בקרקע, שזו היא מעשה האיסור שלו, ואחר כך כשעקרו נעשה תלוש וגלוי, נמצא דעתה אחר שעקרו פנים חדשות באו לכאן.

המבשל בשבת במזיד וכיוצא בשאר מלאכות, דקיימא לן דאסור למבשל לעולם ומותר לאחרים אחר השבת. הנה רמ"א בהגהה כתב דאם נתערב הרי זה מתבטל, ולא אמרינן חשיב דבר שיש לו מתירין משום דהותר לאחרים אחר שבת, אלא כיון דנשאר אסור לעולם לזה המבשל, לא חשיב דבר שיש לו מתירין ע"כ. והגאון כרחי ופולתי כתב דהלשון מגומגם, ולעולם הדין הוא דאם נתערב לאחרים בשבת לכולי עלמא אסור, דהא יש לו מתירין

ישמחו במלכותך

פרק א' | שמחת השבת

סוד ברהה הגדול של השמחה בשבת המלכה

היכלו של מלך - היכל השמחה

בימות החל, אשר הוא זמן שליטת הקלפות, הדרך בה האדם זוכה לכפרת עוונותיו וקטאתו על דעה הוא המתיק את כל הדינים והקטרוגים, היא ע"י הצומות והסגופים, אשר על דם האדם מנפשו ומטהר את נשמתו וממתיק את כל הדינים, ולכן לפעמים צריך האדם לצום כדי להמתיק את הדינים, כגון בשעת צרה רח"ל, וכפי שמבאר בשלחן ערוך שבשעת עצירת גשמים גוזרים חז"ל תעניות על הצבור, ואף היחיד מתענה על צרתו (אור"ח סימן תקסט).

ואלו בשבת קדש, אשר בו הוא זמן שליטת הקדושה בעולם, נמצאים כל עם ישראל בהיכל המלך בביכול, אשר בו שורה שמחה עצומה, ולכן אין צרכים להתענות בו כלל כדי להמתיק את הדינים והקטרוגים, כי בשבת קדש אשר בו נכנסים כל ישראל להיכל המלך, אין שורים הדינים כלל, וכיום זה ישנה שמחה גדולה בכל העולמות העליונים.

ומפני כך צונו חז"ל להתענג ולשמח ביום השבת, כי אדרבה, ע"י השמחה ששמחים ישראל בשבת אין שורים דינים כלל, כי ע"י השמחה בשבת נכנס האדם להיכלו של מלך המקום ברוך הוא, וממילא נמתלים כל עוונותיו ונמתקים מעליו כל הדינים, כי בהיכל המלך אשר שם אין עוונות כלל, ממילא אין דינים כלל, ושם כל הדינים נמתקים מאליהם, וכל עבודתו של האדם בשבת היא רק להכנס להיכלו של מלך, ולזאת זוכים ע"י השמחה והתדונה בשבת קדש, ולכן מעלתה של השמחה והתדונה בשבת עצומה ונשגבת מאד.

וכן כתב בלקוטי מוה"ר"ן (יז ח"ב) וזה לשונו: והפלל - שצריך לנהוג בשמחה גדולה בשבת קדש ולכלי התראות שום עצבות ודאגה כלל, רק להתענג על ד' ולהרבות בתענוגי שבת בכל מיני תענוג, הן אכילה ושתייה הן מלבושים כפי מה ששכח, כי אכילת שבת פלו קדש ועולה למקום אחר לגמרי.

ספר חסידים

סימן קס"ט

מעשה באדם שהיה רוכב יחיד בליה והלבנה זורחת באותה לילה והיה רוכב במדבר והנה ראה חיל גדול עגלות עגלות גדולות ועל העגלות יושבות בני אדם והמושכים העגלות בני אדם ותמה מה היו עושים כשנתקרב אצלם הכיר מקצתם שכבר מתו אמר להם מה זה שאתם מושכים כל הלילה העגלות ומקצתכם על העגלות. אמרו לו בשביל עוונתו שהיינו חיים באותו עולם היינו משחקים עם נשים ובתולדות ועתה אנו מושכים העגלה עד שכן אנו עיפים ויגיעים שלא נוכל לנהוג יותר ואז יורדים אותם שעל העגלה ואנו עולים ונחים ונוהגים אותנו עד שיגיעים ועיפים ואחר כך הם עולים ונחים והנה שונאמר (עמוס ב יג) הנני מעיק תחתכם כאשר תעיק העגלה וכתוב (ישעיהו ה יח) הוי מושכי העון בחבלי השוא וכעבות העגלה חטאה והישרים מכים את המוליכים כמנהיג את הבהמה והעגלה שונאמר (תהלים מט כ) נמשל כבהמות נדמו וכתוב (תהלים מט טו) וירדו במ ישרים לבקר ומי שעשה בחייו מעשה בהמה יש לו לעבוד באותו עולם כבהמה ומי שמשעבד בבני אדם או נתן על בני אדם יחתו משעבדין אותו באותו עולם כבהמה ואפילו מי שמענה בהמתו יותר מדאי:

סימן ק"ע

מעשה בחסיד אחד שהיה נודר בשביל הנשמות בשביל קרוביו ואח"כ נודר הכל בסתם בשביל כל הנשמות אמרו לו למה אתה עושה כן אמר להם מפני שיש מהן שאני נהנה בזכותו ולא אהיה כפוי טובה. ועוד הן כמו כן בשבילם ייטב לי וא"ת הרי חטאת שמתי בעליה מתה מפני כי קרבן חטאת להגן מן היסורים וכבר מת ועוד מיתה מכפרת אבל צדקה שנותנין דומה לעגלה ערופה שאמרו ראויה כפרה זו לכפר על יוצאי מצרים למפרע. ועוד אם יאמר אדם מה מועיל לאחר מיתה אם הבן רשע הרי האב יוכל לפדותו בצדקה ואומר אח לא פדה יפדה איש אלא לפי שמצונו שאם נדר להביא עולה הבן מביאה לאחר מיתתו ולפי שכל מה שמצונו בעולה מצונו בצדקה זו באה בנדר וזו באה בנדר ונדבה אע"פ שאינו ראוי לגמרי כי הבן אינו יכול להביא עולה שלא להקדיש האב. מעשה היה בא' הולך וטעה ביער ובלילה לאור הלבנה בא אדם והכיר שאותו אדם היה מת ורצה לנוס. א"ל אל תברח ממני כי לא אויב לך אני פ' א"ל והלא אתה מת א"ל כן אבל בשביל שדה פלוני אין לי מנוחה ומייגיעים אותי ביערות בשביל שדה פלו' שגולתי ממנו. וכיוצא בו מעשה שמעתי נכרי אחד מת ואחר ימים הלך עברו ומצאו בלילה. אמר לו אל תברח איני מוסיף לך. א"ל והלא אתה מת א"ל אמת אבל מייגעין אותי מפני שלקחתי נחלת פלוני בעל כרחו ועתה אמור לאשתי להחזיר לו. א"ל והן לא יאמינו לי. א"ל אמרו להם שילכו למחר למקום פלוני ויראו אותי שם הלך העבד והגיד לעיני כן וכן הגיד לי פלוני שמת הרי כמה שנים. אמרו לו אמר לך שום סימן. אמר חמצאו אותי במקום פלוני מחו באותו אילן תאמינו לי הלב כלם וראו אותו על אילן וחפשו אותו בקברו ולא מצאוהו אמר העבד החזירו לנגול נחלתו אז ינוח הרי זה בנכרים. ואם חתפך אם זה אמת או שרי הקי בישראל בודאי הדין הוא כך וא"ת למה יועיל באותו עולם הואיל ובחייו לא עשה ולא צוה אלא שעושיין בשבילו.

[המשך בשבוע הבא...]

חידושים לפרשה

משה יקר מעלת המצוות לישראל

ויבא משה ויספר לעם את כל דברי ה' ואת כל המשפטים (שמות כד, ג). דעת רש"י ז"ל שהיה קודם מתן תורה ושבע מצוות שנצטוו בני נח ופרה אדומה ושבת כו'. והקשה הרמב"ן ז"ל ואינו נכון שהיה על שנצטוו בני נח ושנאמרו להם במרה שכבר שמעו ולא יאמרו ויספר אלא בחדשים אשר יגיד. ולי נראה דברי רש"י כהוגן, שכפי משמעות הש"ס היה קודם מתן תורה כמבואר באור החיים. דלכאורה יש להבין על לשון ויבא משה ויספר לעם, דכפי דעת רש"י ז"ל שאמר להם ז' מצוות של בני נח ופרה ודינין ושבת איננו שייך לשון ויספר לעם, כי אם יוצא את בני ישראל ולשון ויספר איננו מובן. לכן נראה, כי באמת אלו נצטוו במרה וכן ז' מצוות שנצטוו כבר רק שמשו רבינו עליו השלום היה מספר לעם גודל הפעולה שפעלו ישראל בקיום ה' מצוות ובמצוות שנצטוו במרה והאין שהקדוש ברוך הוא משתעשע בקיום המצוות ושכל העולמות והנשמות תלוין בהן וסיפר משה גודל מעלות המצוות שקיימו ישראל, דהיינו ז' מצוות ומה שנצטוו במרה ונמצא ויספר לעם לא קאי אצווי מצוות שהרי כבר נצטוו רק מלת ויספר לעם הוא שמספר להם גודל המעלות והשעשועים שפעלו ישראל בקיום המצוות ההם אז כיון ששמעו ישראל גודל השעשועים שמשמעשע הקדוש ברוך הוא בקיום המצוות והשפע והששון והשמחה שמשפיעין ישראל בכל העולמות על קיום מצוות הבורא ברוך הוא אז ענו ואמרו כל אשר דיבר ה' נעשה, כלומר שאנחנו רוצים עוד במצוות כביכול הקדוש ברוך הוא ושישפיע הקדוש ברוך הוא עוד שפע רב וברכה חיים בקיום המצוות. וזהו כל אשר דיבר ה' נעשה, כלומר שאנחנו רוצים עוד במצוות הבורא ברוך הוא. ומה שאמרו עוד בפעם השני כל הדברים אשר דיבר ה' נעשה ונשמע, נבאר אם ירצה השם:

המן רצה לבטל ענין השקלים

והנה ידוע ענין שקלא וטריא הוא מאי"ן בא לשיקול הדעת שאי"ן בא ליש והיש מסתכל תמיד על האין שלו לשורשו שהאי"ן שופע תמיד עליהם וממלא כל משאלות לבם בסוד והחיות רצוא ושוב, מבחינת הרצון ואז שואבים חיות ומחשבות למה שרוצין לכבוד הבורא ברוך הוא. והנה כל זה נקרא בחינות שקל נמצא שהשקל הוא שם למעלה במקום הרצון. וזה היה בחינות השקלים של ישראל שהיו מסתכלים ומתחברים בהאי"ן ועשו שם אותיות כנ"ל על ידי כן בא להם כל משאלות לבם והיה פעולה שלא יפרדו מהאי"ן חס ושלום שהיה כל הסתכלות שלהם תמיד על האי"ן ורמש ימשוך כל טוב:

וזהו הסוד רמזו בתורה כי תשא את ראש בני ישראל לפקודיהם (שמות ל, יב) כי בבחינה שלהם שייך מספר וצריך שהיה האי"ן מאיר בתוכה כדי שיחיה אותם. וזהו הרמז ולא יהיה בהם נגף כו', כי כשמסתכל רק ביש שלו יכול להפרד חס ושלום והפירוד הוא בבחינת מיתה שלא יוכל לינק חיות חדש ממילא בא כליון חס ושלום. וזו שאמר הכתוב (שם) ונתנו איש כופר נפשו לה', שהיה הרצון מאיר בהם. וזה שאמר הכתוב זה יתנו (שם) וקשה מהיכן שייך שם מספר שקלים, הא אין שם מספר כלל. וזהו שאמר כל העובר על הפקודים (שם) רצה לומר בחינות כל הוא האי"ן סוף שהוא כולל כל העולמות וכל המדרגות הוא העובר על הפקודים, צריך להיות לו הילוך והעברה שהיה תוך העולמות כמו שכתוב ויעבור אברם בארץ וצריך להיות בחינה זו הולך ומאיר בהם. וזהו שאמר הכתוב מחצית השקל בקדוש עשרים (שם) ונקרא בכתבים אורחא דפלגותא עשרים גרה השקל, היינו בחינות כ"ף רומז לכתר עליון האי"ן סוף ברוך הוא משם להשקל התחברות בשורשו כנ"ל. וזה שאמר הכתוב (שם) לכפר על נפשתיכם, כי האי"ן מקנה כל הנפשות וכל העולמות. ועיין ברש"י על פסוק (בראשית לב, כא) אכפרה פניו במנחה, על זה נקרא המזוקים של קדוש כפורי זהב מבחינות גוונין שלהם על ידי שמאיר בהם בלבגונות שלו. ואפשר שזה היה מחשבת המן הרשע ימח שמו לפרוד היש מאין שלא היה בבחינות והחיות רצוא ושוב. וזהו בחינת שקלי המן הרשע שאמר לשקול על ידי עושה המלאכה שהיה רק בבחינת עשייה למטה, רצה לומר שלא יסתכל על שורשם ולכן היה הדבר גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם לכך הקדים שקלינו לשקלים של הרשע שהתחבר בחינת שקלי ישראל בבחינות האי"ן. וזהו שאמר הקדים, רצה לומר שהתחבר בחינת שקל של ישראל בקדימות שהוא למעלה בהרצון. וזה שאמר אותו רשע עשרת אלפים, נגד י' אלפיך שהוא חכמה כח מה. וזהו הקדים ראש וסוף הוא מה ונקרא י' המקבל מהאי"ן שהוא הרצון כסף לשון כסופה וחמדה נגד הכסף והחמדה שבא על ידי שהאי"ן שופע עליו ומאיר ומחיה אותו ודו"ק:

{ 'קדושת לוי' רבי לוי יצחק מברדיטשוב זיע"א }

נצור לשונך

חובת השמירה - פרק ב' (המשך)

והנה איתא בספרים הקדושים שבעת הדין שדנין אותו בבית דין של מעלה, פותחין לו ספר תורה ואומרים לו קרא בפניך, ושואלין אותו על כל דבר, ועדים באים ומועידים לטוב או למוטב. והנה אמרו חז"ל, שאמר הקדוש ברוך הוא לדואג הרשע: כשתגיע לפרשיות מספרי לשון הרע, מה אתה דורש בהן? והתבוננתי מה אלו הפרשיות, ומצאתי שכל התורה מלאה מזה, וכאשר ביארנו בשמירת הלשון חלק ב' פרק ג'. וכמה צריך להיות נרעש ונפחד, כשיזכור שעבר על כל אלו בימי חייו בשאט נפש. והנה איתא במדרש פרשת תבוא: "אמר ר' לוי: לא היה צריך הקדוש ברוך הוא ליתן את התורה לישראל, שכבר הוא עתיד ללמוד עמהן לעתיד לבא (כמו שנאמר: "יִקַּל בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי ה'" (ישעיהו נ"ד, י"ג)). אלא כדי שידעו באיזה פרשה הוא עוסק". ולפי זה, אותם האנשים שבשאט נפש הם עוברים על איסור לשון הרע ורכילות ושאר חלקי דיבורים האסורים ואינם מקבלים על עצמם להשמר מזה, כמה בושת וכלימה יסבלו כשיגיעו לפרשיות אלו, ויקויים עליהם הכתוב: "וְנִקְטְתֶּם בְּפִינֵיכֶם כְּכֹל רְעוּתֵיכֶם אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם" (יחזקאל כ', מ"ג).

[המשך בשבוע הבא.]

הצטרפו אלינו ותמכו בהגדלת הצדקה והחסד למשפחות עמותת "בצדקה תכוננו" שמה לה למטרה לספק ולדאוג לצרכיהם של משפחות מעוטי יכולת כלכלית ע"י מתן סיוע כלכלי רחב היקף העמותה פועלת ללא מטרת רווח כלל!

חלוקת סלי מזון שבועיים

מתן ומענה לחוסרים ביתיים בסיסיים
חלוקת סלי לידה ליולדת ולתינוק
ועוד פעילויות תמיכה בחגים ומועדים

גם אתם יכולים לתמוך בעלון העמותה ולזכות בהקדשה!

הקדשה למשך חודש

הקדשה לשנה שלמה בעלון

זכות ביזכי הרבים

הקדשה חד פעמית בעלון

דרכי התקשרות לקבלת והפצת העלון:
alon@gamah.org - מייל לכל מטרה
אתר הגמ"ח WWW.GAMAH.ORG
054-6091685 | 054-4785404

לתרומות

בנק לאומי (10) | סניף 858 | מספר חשבון 06555085 | מס' עמותה 580643104
קוד מוסד להרשאה בחשבון הבנק 21965
ניתן לתרום גם דרך "נדרים פלוס" וביזכוי ובאתר

לתרומה סרוק את הברקוד

bit

בצדקה תכוננו
נדרים סיוע מוזן וסיוע לנדווקים

אמונה וביטחון

מסירות הנפש של משה

”וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה עֲלֵה אֵלַי הֲקַרְהָ וְהִנֵּה שָׁם וְאֶתְנֶנָּה לְךָ אֶת לַחַת הָאֶבֶן וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה“ (שמות כ"ד י"ב)

בשעה שעלה משה למרום לקבל את התורה, טענו מלאכי השרת לפני הקב"ה "מֶה אֲנֹשׁ פִּי תִזְכְּרֶנּוּ וְכֵן אָדָם פִּי תִפְקְדֶנּוּ תִּנְהַ הַזֶּךְ עַל הַשָּׁמַיִם" (תהלים ח') עד שמשה התיירא שמא ישרפוהו בהבל פיהם, ואחז בכסא כבודו כדי להתגונן מפניהם. לבסוף החזיר להם תשובה וניצח אותם עד שכל אחד ואחד נעשה לו אוהב ומסר לו דבר, שנאמר "עֲלִיתָ לְמָרוֹם שָׁבִיתָ שְׁבִי לְקַחַת מִתְּנֻנּוֹת בָּאָדָם" (תהלים ס"ח י"ט). עד כאן גמרא בשבת פ"ח.

לכאורה תמוה כיצד משה בשר ודם, והמלאכים שלא הבינו איך הוא בא למחיצתם, ושאלו "מה לילוד אישה בינינו" ניצח את השרפים והאופנים, שהם שכלים נבדלים ושוכני מעלה. התשובה היא שהוא זכה לכך משום שמסר נפשו על התורה, כמו שאמרו חכמים ז"ל אמר משה לבני ישראל שמא אתם יודעים כמה נצטערתי על התורה, כמה עמל עמלתי בה וכמה יגיעה יגעתי בה, שנאמר "וַיְהִי שָׁם אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעֵים לַיְלָה" (שמות ל"ד כ"ח). נפשי נתתי עליה כוחי נתתי עליה. כל זה מופיע בספרי בהאינו ל"ב.

אז רק זכות של מסירות נפשו של משה עמדה לו שניצח את המלאכים והוריד את התורה מן השמים. והנה לאותה מסירות נפש היה זקוק משה לכפר לבני ישראל את חטא העגל, כי גם שם כתוב "וְאֶתְנַפְּלָ לְפָנָי ה' כְּרֹאשְׁנָה אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לַחֵם לֹא אֶכְלֹתִי וּמַיִם לֹא שָׁתִיתִי". כמו שכתוב בדברים ט' (פסוק י"ח).

חכמים ז"ל אומרים שישאל לא היו ראויים לחטא העגל, אלא שכוונתם הייתה לשם שמים, כמו שלמדנו אתמול. אמר רבי יהושע בן לוי 'לא עשו ישראל את העגל אלא לתן פתחון פה לבעלי תשובה'. וכשם שדוד לא היה ראוי לאותו מעשה, אלא שבא ללמד תשובה ליחיד, כבר למדנו על זה

בדרשות קודמות, כך לא היו ישראל ראויין לכפר. אז אדם, שהוא לא עושה חטאים לאותו מעשה העגל, אלא שבאו ללמד תשובה ועוונות לשם שמים, אז מה התקנה לציבור, וזה גמרא בעבודה זרה ד'. שאם יאמר היחידה שיש לו?

חוטא 'לא אשוב, שהוא לא יקבלני', אומרים לו מסירות נפש, מסירות נפש ללמוד תורה, 'צא ולמד ממעשה העגל, שכפרו ונתקבלו ובפרט בדורות האלה שלימוד התורה בתשובה', רש"י במקום שם.

הרי שישאל חטאו בעגל מתוך כוונות טובות, בוודאי יש צורך במסירות נפש כדי לשקוד כדי ללמד תשובה לעם, ומסרו נפשם על כך. בתורה, ועל ידי מסירות נפש יש תקווה וכבר למדנו שאף כשעוברים חטא חמור, אם להצליח ולהתגבר על כל המאבקים הכוונה לשם שמים, התורה מגינה עליו. כמו והמכשולים. כמו שמשה רבנו בשעתו שאנחנו מוצאים במקושש עצים, שחכמים נלחם עם המלאכים, ובזכות זה זכה זכרונו לברכה אמרו עליו שכיוון לשם שמים, להוריד את התורה לישראל.

ומסר נפשו כדי לפרסם בעם שחייבים מיתה על למסקנה, משה רבנו ניצח את המלאכים חילול שבת. משום כך, כשרבי עקיבא גילה שזה שפחד שישרפו אותו בהבל פיהם בזכות היה צלופחד, אמר לו רבי יהודה 'עקיבא בין כך המסירות נפש, והוא מעיד על עצמו כמה ובין כך עתיד אתה ליתן דין וחשבון, אם כדבריך הוא עשה בשביל עם ישראל להוריד את שזה צלופחד, התורה כיסתה ואתה מגלה התורה, ארבעים יום בלי אכילה ושתייה אותו?' למה אתה מגלה אותו? אם התורה וכולי, ואותו דבר ארבעים יום להתנפל כיסתה ולא גילתה אותו, למה גילית את שמו? לפני ה' שימחל להם על מעשה העגל גמרא בשבת צ"ו. זאת אומרת שהתורה כיסתה שהיה לשם שמים. בקיצור, עם מסירות כשהוא התכוון לשם שמים, אז היא כיסתה את נפש אפרו להוריד תורה, אפשר למחוק שמו, לא פרסמה את שמו.

אם כן, גם במעשה העגל, לאחר שכוונתם של אפרו לתקן הכל ולהשיג את כל המעלות. ישראל הייתה לשם שמים, והם מסרו את נפשם אבל תנאי ראשון מסירות נפש. לא עושים על זה, הרי לא היה בזה חומר כל כך, לא היה מסירות נפש - ה' ירחם על עמו ישראל, בזה חומר כל כך גדול, ובכל זאת היה צריך משה אמן.

**מתוך הרצאתו של כבוד הרב
אמנון יצחק שליט"א
בבית מדרש קהילות פז,
בני ברק
בתאריך 14.02.2021
לשמיעת שיעורים והרצאות
חינוך
(גם מטלפון כשר)
02-3724787**

רבנו למסור נפשו באותה צורה שמסר את נפשו בשביל להוריד את התורה, ולהתנפל לפני ה' ארבעים יום וארבעים לילה כדי לכפר על החטא הזה שהיה לשם שמים. ובאמת הקב"ה טען על ישראל, לא על העגל, אלא על קשיות עורף, "פִּי עִם קֶשֶׁה עֲרַף הוּא" (שמות ל"ד ט'), ולא על עצם מעשה העגל. ולמדנו אתמול למה, אולי נדבר על זה מחר. הרי כמה חמור כל חטא דק שאין עליו תשובה, אלא על ידי מסירות נפש. ואם כן, כמה יש לנו לדאוג על העוונות והחטאים שהם לא לשם שמים. אז אם לשם שמים התכוונו, צריך ארבעים יום התנפלות של משה רבנו בשביל

להעלחת כל עם ישראל
שיפלו אויבינו ויחזרו כולם
לשלום לביתם מהרה

לזיווג הגון מהרה
יעקב בן אסיה אסתר
אוריאל בן תקוה
אבנר מואיז בן משה

לעילוי נשמת
קידנו ברק בן זייתה,
יעקב בן עזיזה
דוד בן רבקה

לעילוי נשמת
זייתה בת סהלה
היוט בת סמו
חנה בת רומיה ע"ה

ניתן להשיג יקובץ מלוטט בבעיות השעה בעניני כשרות' בטלפון 0549543484 כולל דיסק מתנה מצורף או בחינם במייל refaelyhu@gmail.com

לעילוי נשמת
ציון בן יהודה
אבנר בן יהודה
אפרים בן שושנה

להעלחת מוסדות
'לדעת החכמה ומוסר'

לרפואה שלמה מהרה
מינה בת סימה
דייזי בת חביבה
תמר בת שלמה
יוסף בן חנה

לעילוי נשמת
יוסף בן דונטה
יוסף בן שושנה ימיני

שותפים בזיכוי הרבים

עלון תורני בתפוצה רחבה

העלון מופץ מדי שבוע לכל חלקי הארץ גם דיגיטלית באתרים מוכרים בעלי עשרות אלפי עוקבים כגון "דרשו", "בעולמם של חרדים" ועוד וכן ברשימות תפוצה גדולות

להעלחת כל עם ישראל שיפלו אויבינו ויחזרו כולם לשלום לביתם מהרה

זכות בזיכוי הרבים

הקדשה חד פעמית

הקדשה למשך חודש

הקדשה לשנה שלמה בעלון

הזדרזו לזכות בהקדשה משלכם לרפואת/עילוי נשמת/הצלחה/זיווג וכו'

לפרטים חייגו\שלחו הודעה: 054-4785404 / 054-6091685

לקבלת העלון בחינם למייל\לנייד כל שבוע- להצטרפות לרשימת התפוצה ניתן לשלוח הודעה למספר הטלפון או למייל alon@gamah.org

סרקו לדף מאובטח לבחירת מסלול

בצדקה תכונני
נמ"ח סלי' מזון וסיוע לנוקדים